

Toelichting op drempel- en streefwaarden rapport door begeleidingsgroep PPS (Branche organisatie akkerbouw, WWF-Nederland, Rabobank en prov. Groningen)

Bij de PPS Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (BMA) is een set van KPI's vastgesteld. In samenhang geven die KPI's voor akkerbouwbedrijven een goed beeld van de 'biodiversiteitsscore'. Als vervolgonderdeel van de PPS hebben WUR, Louis Bolk Instituut en BoerenNatuur een rapport waarin wetenschappelijk wordt onderbouwd welke drempel- en streefwaarden wenselijk zijn voor de set van KPI's. Bij de drempelwaarde gaat de huidige biodiversiteit niet verder achteruit. Bij waarden hoger dan de drempelwaarde is er sprake van een positief effect op biodiversiteit. Dit vormt de start voor biodiversiteitsherstel. Bij de streefwaarde is er sprake van een ecologisch optimum voor biodiversiteit binnen het functioneren van de akkerbouw. De streefwaarden zijn de stip op de horizon: de optimale situatie. Naast de vraag wat ecologisch gezien wenselijk is, is het minstens zo belangrijk dat de waarde van een KPI waarop beloond gaat worden, aansluit bij de dagelijkse boerenpraktijk en daarmee de (financiële) haalbaarheid voor telers. De in het rapport voorgestelde drempel- en streefwaarden staan op onderdelen nog ver af van wat nodig is om het financieel aantrekkelijk te maken voor telers om te scoren op de KPI's.

BO Akkerbouw, Provincie Groningen, Rabobank en WWF NL hebben het initiatief genomen om de BMA te ontwikkelen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat akkerbouwers die zich inspannen voor meer biodiversiteit op en rond het akkerbouwbedrijf, hiervoor beloond worden. Daarvoor moeten prestaties inzichtelijk gemaakt worden aan de hand van KPI's (Kritische Prestatie Indicatoren). Het is essentieel dat er een structurele beloning voor die inspanningen komt vanuit markt, maatschappij en overheden. Het moet voor akkerbouwers renderen om te investeren in biodiversiteit.

De BMA moet een tool worden waarmee zoveel mogelijk akkerbouwers werk kunnen maken van biodiversiteitsmaatregelen en daarvoor ook beloond worden. Het toepassen van KPI's is in de praktijk soms weerbarstiger dan vanuit theorie wordt verondersteld. Tegenover een goede prestatie op de integrale set van KPI's moet een passende vergoeding staan. Die prestaties en passende vergoedingen moeten uiteindelijk leiden tot doorgaande verbeteringen in biodiversiteitsherstel. Dit is dus een dynamisch proces. Ook veranderende wetgeving is hierbij van invloed. Het is aan (potentiële) beloners, zoals ketenpartijen, Retail, banken, provincies, waterschappen en/of maatschappelijke organisaties, om daarbij op basis van de drempel- en streefwaarden passende vergoedingen te kiezen die hier recht aan doen. Ook in de ecoregelingen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dient hier voldoende rekening mee gehouden te worden.

De opstellers van het rapport zeggen hierover: *“Wat uiteindelijk echt nodig is om de biodiversiteitsmonitor akkerbouw tot een succes te maken is dat het een goed verdienenmodel voor akkerbouwers faciliteert. Dit valt buiten de scope van dit rapport, maar het kan zijn dat hogere scores op de KPI's leiden tot productievermindering. Het is niet realistisch te verwachten dat dat voldoende gecompenseerd zal worden door de marktprijs. Om akkerbouwers in staat te stellen scores op de KPI's te verbeteren is het essentieel dat beloningsmechanismen op gang gaan komen, zodat goede prestaties op de integrale set van KPI's ook beloond gaan worden. Elke betrokken partij maakt daarbij eigen keuzes, de ecologische drempel- en streefwaarden zijn richtinggevend .”*